

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1339/2025/26.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csák Zsolt, a tanács elnöke
Dr. Kardos Andrea, előadó bíró
Dr. Gimesi Ágnes, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2026. május 19.

Az ügy tárgya: emberölés büntette

Terhelt: terhelt1 II. rendű terhelt

Elsőfok: Fővárosi Törvényszék, 28.B.973/2019/530., ítélet, tárgyalás,
2024. február 8.

Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 1.Bf.161/2024/93., ítélet, nyilvános ülés,
2025. április 10.

Az indítvány előterjesztője: II. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az emberölés büntette miatt terhelt2 és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 28.B.973/2019/530. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.161/2024/93. számú ítéletét terhelt1 II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 26.670 (huszonhatezer-hatszázhetven) forint büntügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Fővárosi Törvényszék a 2024. február 8. napján kihirdetett 28.B.973/2019/530. számú ítéletében megállapította, hogy terhelt II. rendű terhelt tekintetében a perújítás alapos és a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett emberölés büntetésében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 166. § (1) bekezdés; (2) bekezdés a), b), f) pont]. Ezért öt életfogytig tartó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg, azzal, hogy a II. rendű terhelt legkorábban 20 év múlva bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a lefoglalt tárgyakról és a büntügyi költség viseléséről.

[2] Az ellentétes irányú fellebbezések alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2025. április 10. napján meghozott 1.Bf.161/2024/93. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta. Megállapította, hogy a II. rendű terhelt esetében a főbüntetés megnevezése fegyházbüntetés, továbbá az elsőfokú ítéletet a II. rendű terhelt tekintetében akként pontosította, hogy a Fővárosi Törvényszék 5.B.609/2013/451. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.281/2016/59. számú ítéletének terhelt II. rendű terhelt vonatkozásában perújítással támadott részét helyezi hatályon kívül. A büntügyi költségre vonatkozó rendelkezés pontosítása után egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel – a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott okból.

[4] Indokolása szerint – utalva az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében is kifejtettekre – a Be. 429. § (1) bekezdésének helyes értelmezése szerint a tárgyaláson azon vádlott részvétele kötelező, aki erről a jogáról nem mondott le, hanem kifejezetten kérte a jelenlétének biztosítását.

[5] Utalt az Alaptörvény XXVIII. cikkében rögzített tisztességes eljárás alapkövetelményére, valamint a Be. 39. § (1) bekezdés h) pontjára, mely biztosítja a terhelt számára a jelenlét és a kérdésfeltevés jogát, továbbá kiemelte az Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. cikk – helyesen – 3.d) pontját, mely szintén minimális terhelti jogként határozza meg a terhelt kérdéshez, valamint tanúk idézéséhez és kihallgatásához való jogát.

[6] Rámutatott arra, hogy – figyelemmel a 14/2004. (V. 7.) AB határozatra és a BH 1995.147. számú eseti döntésre is – a terhelt személyes, aktív közreműködése szükséges, e hiány ellensúlyozására a védő eljárása nem elegendő, mely egyébként a 2022. november 29. napján tartott tárgyaláson el is maradt. Kiemelte az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/343. számú, a büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásainak és a

tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló irányelv 8. cikkét, mely szerint a jelenlét nem abszolút jog, de főszabályként a távollét feltételezi a terhelt akaratát.

[7] Álláspontja szerint a jelenlét joga megilleti a terheltet abban az esetben is, ha több, egymástól jól elkülöníthető tényállási pont valamelyikében egyáltalán nem érintett, ugyanis az, hogy a tárgyalás megtartható a nem érintett terhelt távollétében, nem jelenti azt, hogy az adott terhelt a jelenlét lehetőségétől megfosztható. A II. rendű terhelt egyértelműen kifejezte, hogy valamennyi tárgyaláson jelen kíván lenni, azonban a törvényszék ezt nem tette lehetővé, mellyel megfosztotta őt attól a jogától, hogy a rá hivatkozó vallomásokra észrevételeket tehessen.

[8] Jelen esetben nem állapítható meg az, hogy a II. rendű terhelt távollétében megtartott tárgyalási határnapok őt nem érintették, hiszen egy összefüggő cselekménysorozatról van szó, amelynél a két vádlott büntetőjogilag releváns magatartása egymástól elválaszthatatlan. Meglátása szerint a Kúria Bt.III.1.525/2019/6. számú határozata is azt támasztja alá, hogy a tárgyaláson a két terheltnek együttesen kellett volna jelen lennie.

[9] Kifogásolta, hogy a 2022. november 29. napján megtartott tárgyaláson terhelt1 II. rendű terhelt és a védője annak ellenére nem volt jelen, hogy a bíróság tanú1 személyében olyan tanút hallgatott ki, aki az I. rendű és II. rendű terhelt egymáshoz való viszonyáról nyilatkozott, ami az ügy eldöntése szempontjából meghatározó jelentőségű kérdés.

[10] A jegyzőkönyv szerint a törvényszék a II. rendű vádlottat a meg nem jelenés következményeiről nem tájékoztatta, hanem elrendelte, hogy őt a büntetés-végrehajtási intézet ne állítsa elő és intézkedett azon tanúk megjelenésének lemondása érdekében, akiknek a vallomása érintette volna terhelt1 II. rendű terhelt cselekvőségét.

[11] Ezzel szemben álláspontja szerint tanú1 tanú vallomása érintette a II. rendű terhelt cselekvőségét, a bíróság is célirányosan a II. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét érintő kérdéseket tett fel neki, továbbá az I. rendű terhelt is az ügy érdemére, valamint II. rendű terheltre vonatkozó nyilatkozatot tett, amikor a megfenyegetésről beszélt.

[12] Felhívta a figyelmet arra is, hogy a Fővárosi Ítéltábla 3.Bpi.10.683/2019/4. számú perújítást elrendelő határozata kifejezetten a II. rendű terheltet terhelő bizonyítékként jelölte meg tanú1 tanú nyomozás során tett vallomását, és erre az elsőfokú ítélet is utalt.

[13] Érvelése szerint a Be. 429. § (2) bekezdése alapján a terhelt távollétében a tárgyalásnak az a része tartható meg, amely őt nem érinti, a törvény tehát nem a cselekvőségről, hanem személyről szól. Ez azonban nem azonos a tanúk vallomásával, amelyekről előre nem is lehet megállapítani, hogy érintik-e a terheltet. Kiemelte továbbá azt is, hogy a tárgyaláson nem csak tanúvallomások hangozhatnak el, hanem a terhelt-társ olyan észrevételei is, amelyek vonatkozhatnak a távollevő terheltre is. Példaként hozta fel a 2022. január 18. napján kihallgatott tanú2 és tanú3 tanút, akinek a válaszai alapján nem zárható ki, hogy a II. rendű terhelt azokra észrevételt kívánt volna tenni. Hivatkozott a 2022. január 25. napján tanúként kihallgatott tanú4 vallomására is, akinek a válaszai sértett1 környezetére és az I. rendű terheltre vonatkoztak, így a II. rendű terheltet is közvetlenül érintették. Sérelmezte, hogy a II. rendű terhelt a három tanú ismételt kihallgatásakor sem volt jelen, ahogyan a 2021. április 7. napján tartott tanúkihallgatásokon sem, míg a 2022. május 26. napján megtartott tárgyaláson a jelenléte távmeghallgatás útján biztosított volt, azonban a bíróság a tanúk korábbi vallomásaikat nem ismertette. Kiemelte tanú5 tanút is, aki a vallomásában a székházlátogatás kapcsán utalt a II. rendű terheltre, mely kijelentéseknek a bizonyítási eljárás során lehetett volna jelentőségük, így a II. rendű terheltet a reakálás jogától nem lehetett volna jogszerűen megfosztani.

[14] A másodfokú bíróság álláspontja az volt, hogy tanú1 és tanú5 tanúk a II. rendű terhelt cselekvőségét nem érintették, azonban a tanúk kifejezetten nyilatkoztak terhelt1 II. rendű

terheltről, személyük kifejezetten rá vonatkozott. Megítélése szerint az ítélőtábla tulajdonképpen elismerte, hogy a II. rendű terheltnek jelen kellett volna lennie a megjelölt tárgyalási határnapokon, azonban nem minősítette hatályon kívül helyezést megalapozó eljárási szabálysértésnek.

[15] Megjegyezte továbbá, hogy a D kontra Hollandia ítéletből (61591/16. számú kérelem) is az következik, hogy a videokonferencia útján történő részvétel esetén legalább a jogorvoslati jogot biztosítani kell a terheltnek. A II. rendű terhelt igényelte a személyes, közvetlen jelenlétet, de e körben fellebbezésre nem volt lehetősége.

[16] Mivel álláspontja szerint a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott abszolút eljárási szabálysértés megvalósult, arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 663. § (2) bekezdése alapján a jogerős határozatot helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra.

[17] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1316/2025/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak.

[18] Kifejtette, hogy ebben az ügyben az eljárás tárgyát az képezi, hogy terhelt1 II. rendű terhelt tekintetében a Fővárosi Ítélőtábla a 3.Bpi.10683/2019/4. számú végzésével perújítást rendelt el a Fővárosi Törvényszék 5.B.609/2013/451. számú, illetve Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.281/2016/59. számú jogerős ítéletével szemben. Ennek lényege szerint a II. rendű terhelt adta az utasítást sértett1 sértett megölésére is, így a sértett2 és sértett1 sérelmére elkövetett, a jogerősen elbírált cselekmények törvényi egységet képeznek, ugyanis a elítelt1 terhére megállapított több sértett megöléséhez kapcsolódó részesi cselekmények a II. rendű terhelt tekintetében felbujtóként, több emberen elkövetett emberölés büntetnének minősülnek.

[19] Részletesen ismertette azon tanúk vallomásának lényegét, akiknek kihallgatására a II. rendű terhelt távollétében került sor, majd rámutatott arra, hogy közülük 2021. szeptember 30. napján tanú6 és tanú7, 2022. január 18. napján tanú2, 2022. március 29. napján kihallgatott tanú5 és tanú8, valamint 2022. november 29. napján tanú1 tanú vallomásaiban merült fel terhelt1 II. rendű terhelt személye. E tanúknak feltett kérdések azonban – tanú1 tanún kívül – mindössze a II. rendű terhelt általános ismertségére, illetve a sértettel, valamint terhelt2 I. rendű terhelttel való ismeretségére irányultak, amelyekre egyikük sem tudott érdemi információval szolgálni.

[20] Álláspontja szerint a II. rendű terhelt távollétében megtartott további határnapokon, így 2021. szeptember 28., november 18., 2022. január 20., március 31., április 5. napján, valamint 2022. április 7. és május 24. napján felvett bizonyítás a II. rendű terheltet nem érintette, a kihallgatott tanúk vallomásaiban a II. rendű terhelt nem merült fel.

[21] tanú1 tanú vallomása kapcsán azt hangsúlyozta, hogy az ő kihallgatása csupán terhelt2 I. rendű terhelt alanyi oldalának felderítését célozta abban a körben, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekményt követően a megzsaroltatása miatt indított másik büntetőeljárásban a tanúkenti kihallgatása során milyen okból hallgatta el a nyomozó hatóság elől a II. rendű terhelttel való kapcsolattartását, illetve azt, hogy a II. rendű terhelt a felbujtói magatartás beismerésére presszionálta.

[22] Kiemelte, hogy a Kúria Bfv.II.380/2021/7. számú határozatának [32] bekezdése értelmében nem annak van jelentősége, hogy az adott terhelt személye a távollétében felvett bizonyítás során felmerül-e, hanem annak, hogy ezek az eljárási cselekmények a terhelt terhére rótt cselekmény bizonyítását szolgálják-e.

[23] Jelen esetben az állapítható meg, hogy a tanúkihallgatások nem tekinthetők olyan bizonyításfelvételnek, melyek érintették a II. rendű terheltet, a felbujtói magatartását, az I. rendű terhelttől kapott megbízását, vagy annak elítelt1 felé történő konkretizálását. Erre

figyelemmel a törvényszék a II. rendű terhelt tekintetében a Be. 429. § (1) bekezdésének megfelelően járt el és nem valósította meg a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést.

[24] Végül kitért arra is, hogy a Kúria Bfv.III.1083/2023/8. számú határozatának [35] bekezdése alapján önmagában a telekommunikációs eszköz használatára vonatkozó szabályok esetleges megsértése nem vezet a terhelt távollétével összefüggő abszolút eljárási szabálysértés megállapításához.

[25] Ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria a Fővárosi Törvényszék 28.B.973/2019/530. számú és a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.161/2024/93. számú ítéletét terhelt II. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

[26] **III.** A II. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[27] 1.1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe.

[28] A felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértéseket a Be. 649. § (2) bekezdés a)-f) pontjai kimerítően felsorolják. Amennyiben az indítványban sérelmezett eljárási szabálysértés ezek között nem szerepel, felülvizsgálatra nem kerülhet sor.

[29] A II. rendű terhelt védője által hivatkozott tisztességes eljárás elve az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében meghatározott alkotmányos alapjog, melynek érvényesülését a Kúria a felülvizsgálati eljárásban – mivel az nem tartozik a Be. 649. §-ában felsoroltak közé – közvetlenül nem vizsgálhatja, így annak esetleges sérelme nem tárgya a felülvizsgálati eljárásnak.

[30] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a határozatát a 607. § (1) bekezdés b) pontjában, vagy a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést valósít meg, ha a bíróság eljárási cselekményét olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[31] A Be. 428. § (1) bekezdése alapján a vádlott jelenléte a tárgyaláson akkor kötelező, ha
a) a tárgyaláson való jelenlét jogáról a 430. § (1) bekezdése szerint nem mondott le,
b) a bíróság kötelezi a tárgyaláson való jelenlétre.

[32] Ugyanakkor a hatályos büntetőeljárási törvény több olyan rendelkezést is tartalmaz, amikor a tárgyalás bizonyos perjogi feltételek fennállása esetén akkor is megtartható a terhelt távollétében, ha a jelenléte egyébként kötelező.

[33] A jelenlét jogáról le nem mondott terhelt tárgyalási távolléte értelemszerűen csak akkor értékelhető feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető eljárási szabálysértésként, ha a távollétében való eljárásra a törvény nem biztosít lehetőséget {Kúria Bfv.II.878/2024/10. [19] bekezdés (BH 2025.228.)}.

[34] Amennyiben a bíróság a büntetőeljárási törvény megsértésével járt el a terhelt távollétében, a tárgyalás megismétlésével az érvénytelen bizonyítást orvosolhatja, amely a lefolytatott bizonyítás eredményét törvényessé, az ügydöntő határozat meghozatalakor felhasználhatóvá teszi. Ha tehát a vádlott kötelező jelenléte ellenére a távollétében folyt a bizonyítás, a tárgyalásnak a jelenlétében történő szabályszerű megismétlésével az eljárási hiba kiküszöbölhető, azaz abszolút eljárási szabálysértés megállapításának ebből az okból nincs helye [BH 2020.172.IV., (Hkf.I.1.382/2019/3.)].

[35] 1.2. A tárgyalási jegyzőkönyvek alapján megállapítható, hogy terhelt1 II. rendű terhelt – aki a tárgyaláson való jelenlét jogáról nem mondott le – a 2020. február 13., 18. és 20., június 30., július 2., szeptember 1. és 3., november 3., 12. és 17.; a 2021. február 22., 23. és 24., szeptember 28. és 30., november 18.; a 2022. január 18., 20., 25. és 27., március 29. és 31., április 5., továbbá november 29. napján megtartott tárgyalási határnapokon nem volt jelen, míg a törvényszék a 2022. április 7. és a május 24. napján a tárgyalást részben a II. rendű terhelt távollétében tartotta meg.

[36] 2. A több vádlott részvételével zajló eljárásban a Be. 522. § (2) bekezdése szerint a vádlottat rendszerint a még ki nem hallgatott vádlott-társai távollétében kell kihallgatni.

[37] A Be. 439. § (1) bekezdése kimondja, hogy a tárgyalást az egyesbíró, illetve a tanács elnöke vezeti, és e törvény keretei között megállapítja az elvégzendő cselekmények sorrendjét, ennek keretében a terheltek kihallgatásának sorrendjét is meghatározza.

[38] Jelen ügyben a törvényszék a bizonyítási eljárást terhelt2 I. rendű terhelt kihallgatásával kezdte meg, így a 2020. február 13. és 2021. február 24. napja között (23., 74., 82., 100., 102. és 117. számú tárgyalási jegyzőkönyv) megtartott tárgyalási határnapokon nem sértette meg a II. rendű terhelt kötelező jelenlétét előíró rendelkezést, hiszen ezeken kizárólag az I. rendű terhelt kihallgatására került sor, melyen a még ki nem hallgatott terhelt1 II. rendű terhelt a bíróság döntése alapján nem lehetett jelen,

[39] 3.1. A több vádlott ellen folyamatban lévő büntetőeljárásban a kötelező jelenlét alóli kivételt jelent a Be. 429. § (1) bekezdése, mely lehetővé teszi a tárgyalás azon részének a vádlott távollétében történő megtartását, amely rész őt nem érinti. Ekkor a meg nem jelent vádlott védőjének a távollétében a tárgyalásnak ez a része akkor is megtartható, ha a büntetőeljárásban védő részvétele kötelező.

[40] A büntetőeljárásban a bizonyítás azokra a tényekre terjed ki, amelyek a büntető és a büntetőeljárási jogszabályok alkalmazásában jelentősek [Be. 163. § (1) bekezdés].

[41] A Kúria következetes gyakorlata szerint a több terhelt részvételével folytatott tárgyalás valamely terheltet nem érintő részének elsősorban az olyan bizonyítás felvétele tekintendő, amely nem az adott terhelttel szemben emelt vád tárgyát képező cselekmény bizonyítására szolgál {Kúria Bfv.II.380/2021/7. [32] bekezdés, Kúria Bfv.II.878/2024/10. [34] bekezdés (BH 2025.228.)}.

[42] A tárgyalási jegyzőkönyvekből megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a terheltek kihallgatását követően azért tartott meg egyes tárgyalási határnapokat terhelt1 II. rendű terhelt távollétében, mert úgy ítélte meg, hogy a megidézett tanúk a II. rendű terhelt cselekvőségét nem érintik (197., 217., 228., 252., 267. és 325. számú tárgyalási jegyzőkönyvek).

[43] 3.2. terhelt1 II. rendű terhelt tekintetében az eljárás tárgyát képező cselekményt illetően a következők rögzíthetők.

[44] terhelt1 II. rendű terheltet a Fővárosi Törvényszék 2016. március 31. napján kihirdetett 5.B.609/2013/451. számú ítéletével – mely a II. rendű terhelt tekintetében a Fővárosi Ítéltábla 5.Bf.281/2016/59. számú határozata folytán 2017. május 19. napján emelkedett jogerőre – bűnösnek mondta ki a tényállás 3. pontjában leírt, sértett2 sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt felbujtóként elkövetett emberölés büntetésében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 166. § (1) és (2) bekezdés a) és b) pont]. Ezért őt 13 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[45] A Fővárosi Ítéltábla a 2019. október 19. napján meghozott 3.Bpi.10683/2019/4. számú végzésével a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által a terhelt1 II. rendű terhelt

terhére előterjesztett perújítási indítvány alapján a jogerős ítélettel szemben a II. rendű terhelt tekintetében a perújítást rendelt el.

[46] A perújítási indítvány lényege szerint a sértett1 sérelmére elkövetett emberölési cselekmény kapcsán a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda Nyomozó Főosztályának Életvédelmi Osztályán 29022-453/2012.bü. számon indított büntetőügyben felmerült bizonyítékok alapján arra vonható következtetés, hogy terhelt1 II. rendű terhelt a már jogerősen elítélt ugyanazon tettesnek, elítélt1-nak adott utasítást sértett2 sértetten túl sértett1 megölésére is, utóbbi sértett esetében terhelt2 I. rendű terhelt megbízásából.

[47] A Fővárosi Ítéletábla végzésében megállapította, hogy a Be. 637. (1) bekezdés a) pont ab) alpontjában meghatározott perújítási ok fennáll, a perújítási indítványban felajánlott bizonyítékok – értékelésüktől és az azokból levont ténybeli következtetésektől függően – alkalmasak lehetnek terhelt1 II. rendű terhelt felbujtói minőségének megállapítására a sértett1 sérelmére elkövetett emberölés vonatkozásában is. Erre tekintettel a II. rendű terhelt cselekménye bizonyítottága esetén a jogerős ügydöntő határozathoz képest súlyosabban, a korábbi Btk. 166. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a), b) és f) pontja szerinti, felbujtóként több emberen elkövetett emberölés büntettének minősülhet, mely esetben vele szemben lényegesen súlyosabb szabadságvesztés kiszabása lenne indokolt.

[48] 3.3. Mindezek előre bocsátása után az iratok alapján terhelt1 II. rendű terhelt távollétében megtartott további tárgyalási határnapokat illetően a következők állapíthatók meg.

[49] Az elsőfokú bíróság 2021. november 18. napjára (217. számú tárgyalási jegyzőkönyv) idézte tanú9, tanú10, továbbá – ismételten – tanú11 tanút, valamint folytatta tanú6 tanú kihallgatását. A tárgyalási határnapon elhangzott tanúvallomások terhelt1 II. rendű vádlottra, a terhére rótt cselekményre nem vonatkoztak, azok kizárólag terhelt2 I. rendű terhelt és sértett1 sértett kapcsolatát, a cég1 működését és az újságot érintették.

[50] Az elsőfokú bíróság 2022. január 20. napján (228. számú tárgyalási jegyzőkönyv 46-89. oldal) tanú12 és tanú4 tanút hallgatta ki, azonban ők terhelt1 II. rendű terhelttel kapcsolatban szintén nem tettek vallomást, kihallgatásuk az I. rendű terhelt ellen a Kaposvári Városi Bíróságon folyamatban volt büntetőeljárásra, valamint a sértett és az I. rendű terhelt közötti vitás ügyekre irányult. A törvényszék által visszaidézett tanú11 tanú ezen a határnapon sem tett említést a II. rendű terheltről.

[51] A 2022. január 27. napján megtartott határnapon (228. számú tárgyalási jegyzőkönyv 116-143. oldal) ismételten kihallgatott tanú9, tanú4 és tanú11 tanúk az újság, a sértett kapcsolatrendszere, a kaposvári büntetőügy, illetve az ún. fehér könyv kapcsán tettek vallomást, amelyekben a II. rendű terhelt személye nem merült fel.

[52] 2022. március 31. napján (252. számú tárgyalási jegyzőkönyv 50-97. oldal) a törvényszék tanú13, tanú14, tanú15 és tanú16 tanút hallgatta ki, majd 2022. április 5. napján (252. számú tárgyalási jegyzőkönyv 98-141. oldal) tanú17, tanú18, – ismételten – tanú3, valamint tanú19, tanú20 és tanú21 tanúk kihallgatására került sor. E tanúk vallomásaiban terhelt1 II. rendű terhelt szintén nem szerepelt.

[53] Megállapítható továbbá az is, hogy a II. rendű terhelt távollétében 2022. április 7. napján (252. számú tárgyalási jegyzőkönyv 141-168. oldal) kihallgatott, az I. rendű terhelt és a sértett kapcsolatáról, továbbá az APEH eljárásáról nyilatkozó tanú22, valamint az ezúttal a frekvenciapályázatok kapcsán visszaidézett tanú3, tanú4 és tanú2, továbbá tanú23 tanú vallomásában a II. rendű terhelt neve fel sem merült. Ugyanez rögzíthető a 2022. május 24. napján (267. számú tárgyalási jegyzőkönyv 23-47. oldal) a II. rendű terhelt távollétében felvett bizonyítás kapcsán is, ekkor ugyanis tanú24 és tanú25 a terhelt2 I. rendű terhelttel

szemben a Kaposvári Városi Bíróságon indított eljárásra vonatkozóan tett vallomást anélkül, hogy a II. rendű terhelt személye akár csak felvetődött volna.

[54] Ezen ismertetett tárgyalási határnapok kapcsán tehát terhelt1 II. rendű terhelt tekintetében a Be. 429. § (1) bekezdésében foglaltak megsértése fel sem merülhet, mivel valamennyi esetben olyan bizonyításfelvétel zajlott a tárgyaláson, amely semmilyen összefüggésben nem állt a II. rendű terhelt tekintetben elrendelt perújítás tárgyát képező cselekménnyel, nyilvánvalóan ennek volt betudható, hogy a II. rendű terhelt személye szóba sem került.

[55] 3.4. A törvényszék 2021. szeptember 28. napjára kitűzött tárgyalási határnapot szintén a II. rendű terhelt távollétében tartotta meg (197. számú tárgyalási jegyzőkönyv 86-125. oldal). Ekkor tanú26 és tanú27 tanúk kihallgatására került sor, akik terhelt1 II. rendű terheltet a vallomásukban nem említették meg, a II. rendű terhelt neve kizárólag a feltett kérdésekben hangzott el, azonban mindkét tanú a vele kapcsolatos ismeretei hiányáról számolt be (197. számú tárgyalási jegyzőkönyv 100-101. és 111-112. oldal). Az e határnapra visszaidézett tanú11 tanú a vallomásában ez alkalommal sem tett a II. rendű terhelttel kapcsolatos nyilatkozatot.

[56] 2021. szeptember 30. napján a törvényszék tanú6 tanút hallgatta ki, aki az újság és a cég1 helyzetéről, a sértett és terhelt2 I. rendű terhelt viszonyáról, vitás ügyeikről, politikai kapcsolataikról, valamint a kaposvári büntetőügyről tett részletes vallomást. Ezt követően bírói kérdésekre nyilatkozott akként, hogy terhelt1 II. rendű terheltről mindenki tudta, hogy kicsoda, „alvilági figura”, a média is foglalkozott vele, ennek alapján az I. rendű terhelt is tudta, hogy milyen ember. A tanú védői és ügyészi kérdésre az 1997-es évben határozta meg azt az időpontot, amikor először hallott a II. rendű terheltről, akivel azonban sem ő, sem pedig sértett1 sértett nem találkozott (197. számú tárgyalási jegyzőkönyv 140-141. oldal, 144. oldal). Az ugyanezen a határnapon kihallgatott tanú7 tanú a vallomásában a cég1 létrejöttéről, a műsor körüli problémákról, a főszerkesztői pozícióról, valamint sértett1 sértett és terhelt2 I. rendű terhelt kapcsolatáról tett vallomást. Az eljáró bíró kérdéseire úgy nyilatkozott, hogy terhelt1 II. rendű terheltet nem ismerte, és nem tudott arról sem, hogy az I. rendű és a II. rendű terhelt között volt-e kapcsolat (197. számú tárgyalási jegyzőkönyv 155-176. oldal).

[57] Az elsőfokú bíróság által 2022. január 18. napján kihallgatott tanú2 tanú a vallomásában a terhelt1 II. rendű terhelttel kapcsolatos bírói kérdésekre azt közölte, hogy 1998-ig a „létezéséről sem” tudott, ahogyan arról sem, hogy bármilyen kapcsolatban állna az I. rendű terhelttel (228. számú tárgyalási jegyzőkönyv 20-21. oldal). A szintén kihallgatott tanú3 tanú a vallomása szerint 1995-96-ban a bűnügyi újságokból hallott először a II. rendű terheltről, vele kapcsolatban másról ő sem számolt be (228. számú tárgyalási jegyzőkönyv 36. oldal).

[58] 2022. január 25. napján a már korábban kihallgatott tanú4 tanú az újság kiadói jogaival, a újság létrejöttével, a cég1 helyzetével, terhelt2 I. rendű terhelt és a sértett közötti konfliktusokról tett ismét részletes vallomást. A tanú bírói kérdésre mondta el, hogy számára terhelt1 II. rendű terhelt neve sokáig ismeretlen volt, nem járt náluk, vele sértett1 sértett soha nem került üzleti kapcsolatba, és a sértett magánszemélyektől egyébként nem kért pénzt (228. számú tárgyalási jegyzőkönyv 103. oldal). Ugyanezen a határnapon tett folytatódólagos vallomást tanú7 tanú is, azonban ebben terhelt1 II. rendű terhelt személye nem merült fel (228. számú tárgyalási jegyzőkönyv 110-115. oldal).

[59] 2022. március 29. napján tanú3, tanú4 és tanú11 tanú tett ismét vallomást, azonban ezekben a II. rendű terhelt egyáltalán nem került szóba. Ezt követően tanú5 tanú terhelt2 I. rendű terhelt és sértett1 sértett közötti konfliktusokkal, a sértett politikai kapcsolataival, az ún. fehér könyvvel kapcsolatban tett vallomást. A tanú terhelt1 II. rendű terhelt védőjének kérdésére tért ki arra, hogy a sértett halála után tanú8 járt a székházában két fiatalemberrel,

akik egyike olyan volt, mint a II. rendű terhelt, akiről úgy tudja, hogy „kinézte magának a székházat” (252. számú tárgyalási jegyzőkönyv 28. oldal). Az ezen a napon kihallgatott további tanúk terhelt2 I. rendű terhelt és sértett1 sértett közötti konfliktusokkal, valamint a sértett által összegyűjtött, az I. rendű terhelthez nézve terhelő dokumentumokkal kapcsolatban tettek vallomást. A II. rendű terhelt kizárólag tanú8 tanú vallomásában merült fel, amikor a tanú az eljáró bíró kérdésére elmondta, hogy terhelt1 II. rendű terhelt nevét csak újságokból hallotta, nem tudta őt komolyan venni, arról pedig nem tudott, hogy a sértett a II. rendű terhelttel milyen viszonyban volt és mennyire ismerte őt (252. számú tárgyalási jegyzőkönyv 46. oldal).

[60] Végül a törvényszék a II. rendű terhelt távollétében tartotta meg a 2022. november 29-i határnapot is, melyre tanú1 tanút idézte (325. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2-12. oldal). A jegyzőkönyv szerint az elsőfokú bíróság a tárgyalás megnyitását követően azt rögzítette, hogy terhelt1 II. rendű terhelt a meghatalmazott védő megbízását visszavonta, ezért részére nyomban védőt rendelt ki, aki felkészülési idő biztosítását kérte. Erre tekintettel a törvényszék intézkedett azon tanúk megjelenésének lemondásáról, akiknek a vallomása érinti a II. rendű terhelt cselekvőségét, valamint arról is, hogy a II. rendű terhelt előállítására ne kerüljön sor.

[61] tanú1 tanú a nyomozás során a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda Nyomozó Főosztály Életvédelmi Osztályának 29022-453/2012.bü. számú ügyében tett vallomást 2018. július 23. napján (nyomozási irat XII. kötet 133-141. oldal). A tanú ekkor azt mondta el, hogy terhelt1 II. rendű terhelt az ügyfele volt – melyre vonatkozóan köti az ügyvédi titoktartás –, de az ügy nem kapcsolódott terhelt2 I. rendű terhelthez. Ezen túlmenően sem terhelt1 II. rendű terheltről, sem a közte és az I. rendű terhelt közötti kapcsolatról, sem pedig az esetleges fenyegetés(ek)ről nem tudott érdemben nyilatkozni.

[62] E vallomás tartalma alapján a törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy lehetőség van a tárgyalás ezen részének terhelt1 II. rendű terhelt távollétében történő megtartására, hiszen a tanú vallomásában ezidáig nem merült fel olyan tény, mely a II. rendű terhelt tekintetében elrendelt perújítás tárgyát képező bűncselekményre vonatkozna.

[63] A tanú a 2022. november 29. napjára kitűzött tárgyaláson megjelent, és vallomást tett a terhelt2 I. rendű terhelt cégéhez, az cég2-hez kapcsolódóan általa ellátott jogi képviseleti tevékenységről, valamint az I. rendű terhelthez ért fenyegetésekről, zaklatásról. Az eljáró bíró arra vonatkozó kérdéseket is feltett a tanúnak, hogy terhelt2 I. rendű terhelt az általa megtett feljelentés alapján indult ügyben a tanúvallomása megtételekor miért nem beszélt terhelt1 II. rendű terheltről és arról, hogy – a hanganyagok szerint – a II. rendű terhelt megpróbálta rávenni terhelt2 I. rendű terhelthez, hogy ismerje be „az évszázad bűncselekményét”. tanú1 tanú úgy nyilatkozott, hogy „egész fenyegetettség a tanú28 vonalhoz tartozott”, arra pedig nem emlékezett, hogy terhelt2 I. rendű terhelttel beszélgettek volna a II. rendű terheltről, mivel ő a céges ügyeket intézte, az I. rendű és II. rendű terhelt kapcsolatáról nem is tudott semmit. Vallomása szerint nem volt tudomása arról, hogy a terhelt1 II. rendű terhelt be akarta ismertetni terhelt2 I. rendű terhelttel a felbujtást, és cáfolta, hogy olyan tartalmú ügyvédi tanácsot adott volna az I. rendű terheltnak, miszerint a nyomozóhatóság előtt hallgassa el a II. rendű terhelttel fennálló kapcsolatát.

[64] Mindezek alapján rögzíthető, hogy 2021. szeptember 28., 30., 2022. január 18., 25., március 29. és november 29. napján megtartott tárgyalási határnapokon lefolytatott bizonyítási eljárás során a tanúk vallomásaiban ugyan többször elhangzott terhelt1 II. rendű terhelt neve, azonban a kérdések és a válaszok egyik része általánosságban a II. rendű terhelt ismertségére, a róla a médiában megjelent információkra vonatkozott, míg a kérdések másik részéről az állapítható meg, hogy a tanúk a sértett és terhelt1 II. rendű terhelt között, illetve az I. rendű és II. rendű terhelt között fennállt kapcsolatot illetően a cselekmény bizonyítása szempontjából releváns információval nem tudtak szolgálni a tárgyaláson sem. A védő

álláspontjával szemben ugyanez a következtetés vonható le tanú5 tanú vallomását illetően is, hiszen az általa a székházlátogatás kapcsán elmondott történet szintén nem volt összefüggésben a II. rendű terheltnek a sértett1 sérelmére elkövetett emberöléshez kapcsolódó felbujtói magatartásával, illetve az I. rendű terhelttől kapott megbízással. tanú1 tanúvallomása úgyszintén nem a terhelt1 II. rendű terhelt tekintetében elrendelt perújítás tárgyát képező cselekmény bizonyítására szolgált, hanem terhelt2 I. rendű terhelt cselekményével, illetve a terheltként tett vallomásaival állt összefüggésben, mégpedig abban a vonatkozásban, hogy az I. rendű terhelt az általa zsarolás büntette miatt indított büntetőeljárásban milyen okból nem tárta fel a terhelt1 II. rendű terhelttel fennállt kapcsolatát.

[65] A jegyzőkönyvből megállapíthatóan terhelt2 I. rendű terhelt – miként az további határnapokon – 2022. november 29. napján is élt a kérdezési, észrevételezési jogával, illetve a bírói és ügyészi kérdésekre adott válaszaiban maga is kitért arra, hogy miért nem beszélt terhelt1 II. rendű terhelttről. E körben akként nyilatkozott, hogy félt ütközni az „alvilág bármelyikével, legyen az tanú28, keresztnév vagy terhelt1”, nem akart konfrontálódni, továbbá elmondta azt is, hogy a II. rendű terhelt megfenyegette, hogy ha vele szemben fellép, akkor mit fog mondani.

[66] Ezzel az I. rendű terhelt lényegében megismételte a nyomozás során, illetve a tárgyalási szakaszban is több alkalommal megtett azon állítását, amely szerint hallgatásának egyik indoka a terhelt1 II. rendű terhelt részéről történt fenyegetés, zsarolás volt (elsőfokú ítélet 132., 134-135. oldal, 17-21., 27., 34. oldal). Ezek az állítások tehát az I. rendű terhelttől már 2022. november 29-ét megelőzően is többször elhangzottak, az iratokból is megismerhetőek voltak, és azok tartalma nem a II. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmény bizonyítása körében bírt jelentőséggel, hanem annak tisztázásában, hogy mi az oka terhelt2 I. rendű terhelt e körben tett vallomásai közötti eltéréseknek.

[67] Kétségtelen, hogy a 2022. november 29. napján a II. rendű terhelt védője sem volt jelen a tárgyaláson.

[68] A Be. 434. §-a szerint ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a tárgyaláson a védő jelenléte kötelező, ha a büntetőeljárásban védő részvétele kötelező.

[69] terhelt1 II. rendű terhelt tekintetében a bírósági eljárásban a védő részvétele több okból is kötelező volt [Be. 44. § a) és b) pont, Be. 427. § (5) bekezdés a) pont], azonban mivel a bizonyítás a II. rendű terhelt cselekvőségét nem érintette, a tárgyalás ezen része a II. rendű terhelt védőjének távollétében is megtartható volt.

[70] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a törvényszék a tárgyalást valamennyi érintett határnapon a Be. 429. § (1) bekezdésében írtakkal összhangban tartotta meg terhelt1 II. rendű terhelt távollétében, így abszolút eljárási szabálysértést nem követett el.

[71] 4. A II. rendű terhelt védője sérelmezte azt is, hogy terhelt1 II. rendű terhelt a tárgyaláson nem személyesen, hanem telekommunikációs eszköz útján volt jelen, mellyel szemben a jogorvoslattal nem élhetett.

[72] A Be. 120. § (1) bekezdése szerint az eljárási cselekményen történő jelenlétre e törvény alapján kötelezett vagy jogosult számára a jelenlét telekommunikációs eszköz útján is biztosítható.

[73] A Be. 121. § (1) bekezdése értelmében a bíróság hivatalból vagy az eljárási cselekményen jelenlétre kötelezett vagy jogosult személy által előterjesztett indítványra rendelheti el a telekommunikációs eszköz használatát. A (2) bekezdés szerint a telekommunikációs eszköz használatának elrendelése ellen nincs helye jogorvoslatnak.

[74] A telekommunikációs eszköz használata a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés elrendelése tárgyában tartott ülésen, illetve az előkészítő

ülésein csak a terhelt hozzájárulása esetén rendelhető el [Be. 122. § (5) bekezdés a) és b) pont]. Ehhez képest a tárgyaláson a telekommunikációs eszköz alkalmazásáról a bíróság dönt, a terhelti hozzájárulás nem szükséges, ugyanakkor a terhelt személyes megjelenésre irányuló, megfelelő időben előterjesztett indítványa csak akkor utasítható el, ha a személyes jelenlétének biztosítását e törvény kizárja, illetve ha a vádlott vagy más személy védelme csak telekommunikációs eszköz használatával biztosítható [Be. 122. § (6) bekezdés a)-b) pont].

[75] A büntetőeljárásról szóló törvény szövegezése nem hagy kétséget afelől, hogy az eljárási cselekményen a telekommunikációs eszköz használatával való részvétel egyenértékű a fizikai értelemben vett személyes részvétellel, ami a Be. 428. § (1) bekezdésében írt kötelezettséget teljesértékűen kimeríti, annak megfelel {Kúria Bfv.II.354/2021/7. [22] bekezdés, Kúria Bfv.II.46/2024/3. [16] bekezdés}.

[76] Jelen ügyben pontosan erről van szó, a II. rendű terhelt telekommunikációs eszköz útján való tárgyalási jelenléte egyenértékűnek tekinthető a személyes jelenléttel.

[77] Mindezekre figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés és a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati ok nem valósult meg.

[78] **A döntés elvi tartalma**

A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés nem valósul meg, ha a bíróság a Be. 429. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tartja meg a tárgyalást a jelenlét jogáról le nem mondott terhelt távollétében. A több terhelt részvételével folytatott tárgyalás valamely terheltet nem érintő részének elsősorban az olyan bizonyítás felvétele tekintendő, amely nem az adott terhelttel szemben emelt vád tárgyát képező cselekmény bizonyítására szolgál.

[79] **IV.** A Kúria – miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[80] A felülvizsgálati indítványt a II. rendű terhelt kirendelt védője terjesztette elő. A kirendelt védőt tevékenységéért a felülvizsgálati eljárásban díjazás illeti meg akkor is, ha a Kúria az ügyben nyilvános ülést nem tart (BH 2019.217.III.), ezért a Kúria a védő részére a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 7. § (3) bekezdésében meghatározott keretek között, a végzett munkájával arányos – három órai munkavégzésnek megfelelő – díjazást állapított meg.

[81] Az ennek folytán felmerült bűnügyi költség viseléséről a Be. 664. § (1) bekezdésének zárófordulata alapján rendelkezett.

[82] A Kúria végzése elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki. Az ugyanazon jogosult által ismételt indítvány előterjesztésének tilalma, illetve az azonos tartalmú indítvány ismételt előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése alapján az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Kardos Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró